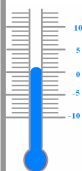

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 31. december 2011

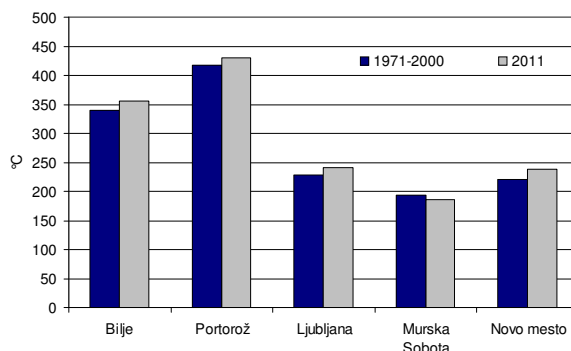
Večji del meseca so bile temperature zraka nad dolgoletnim povprečjem. Previsoke temperature zraka so bile neugodne za prezimovanje ozimnih posevkov, saj so rastline izgubile nekaj pridobljene utrjenosti za preživetje zmrzali. Ohladitev v sredini meseca posevkov ni ogrozila. Na površini so bila tla vlažna, trenutna založenost tal z vodo se je po padavinah izboljšala, mesečna vodna bilanca je bila pozitivna. Tudi skupna vodna bilanca za zimske mesece je bila konec decembra pozitivna, a je še vedno zaostajala za dolgoletnim povprečjem.

METEOROLOŠKE RAZMERE

V prvi polovici ter ob koncu meseca decembra so bile v nižinah povprečne dnevne temperature zraka nad dolgoletnim povprečjem. Skupna mesečna povprečna temperatura zraka je v večjem delu Slovenije povprečje presegla za 2 do 3 °C. Podpovprečno topli so bili dnevi le ob začetku meseca ter od sredine druge do sredine tretje deкаде. V celinskem delu države so se jutranje temperature zraka vztrajno spuščale pod ledišče. Trajanje sončnega obsevanja je bilo enako dolgoletnemu povprečju na Štajerskem ter ponekod v severovzhodni Sloveniji, drugod je bilo sončno obsevanje pod povprečjem. Prve bolj obilne padavine po dolgem sušnem obdobju smo dočakali 3. decembra, sicer pa je bila bolj mokra druga dekada, ko je ob prehodu fronte ponekod padala tudi sodra. Ob koncu druge deкаде smo dočakali tudi nekaj snega, ki se je v nižinskem svetu nekaj dni obdržal predvsem na jugovzhodu države. Največ, od 90 do 120 mm, padavin so prejeli na zahodu države, kar pa ni zadostovalo za doseg dolgoletnega povprečja. Največji primanjkljaj v količini padavin je bil na Primorskem ter v Prekmurju, za okrog 20 do 25 %. Letošnji božič, kot že nekaj let, ni bil bel, a vsaj tudi moker ne.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (>5°C) od 1. 10. do 31. 12. 2011 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

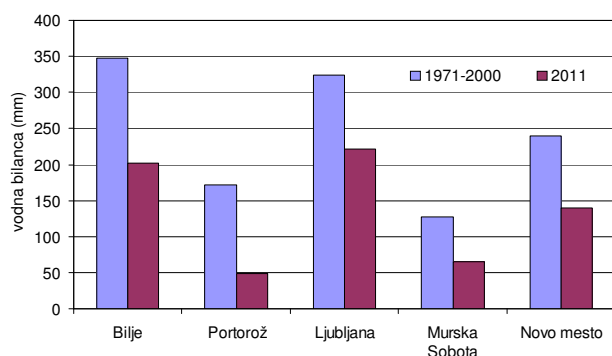

STANJE RASTLIN

Previsoke temperature zraka, ki so več ali manj vztrajale prvo polovico meseca so iz mirovanja predramile ozimne posevke. Ozimna pšenica je celo nekoliko pridobila, saj so bile temperature zraka dovolj visoke, da je v listih potekala asimilacija in tvorba sladkorjev. Podobno tudi ječmen. Problematične so bile pretople noči, ko temperatura zraka ni padla pod 5 °C. V taki razmerah so se čez dan nakopičeni sladkorji porabljali za dihanje. Posevki pa so v takih razmerah izgubljali sladkorje v listih. S tem se je zmanjševala tudi utrjenost rastlin za preživetje nizkih temperatur, kar je lahko nevarno ob nenadnih ohladih, ki so v tem času pričakovane. Nevarnost poškodb zaradi zmrzali se še poveča, če posevki niso zaščiteni s snežno odejo.

V drugi polovici decembra se je ohladilo, za nekaj dni so povprečne temperature zraka padle pod dolgoletno povprečje. Minimalne temperature zraka niso padle pod -5 °C, tako da so posevki ohladitev prestali brez hujših posledic. Hkrati se jim je ob nižjih temperaturah postopno vračala tudi utrjenost na nizke temperature zraka. Mraz je zadnje dni leta ponovno popustil, vendar prezimovalne razmere za posevke niso bile zaskrbljujoče, saj so temperature zraka ponoči večinoma obstale pod ničlo in ustvarjale ugodne razmere za mirovanje.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA od 1. 10. do 31. 12. 2011 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Temperature v površinskem sloju tal so bile v prvi polovici decembra pozitivne, na Goriškem in na Obali med 5 in 10 °C, drugod okoli 5 °C. Ob ohladih v sredini meseca, so se za kratek čas tla ohladila pod ničlo, nato pa so vse do konca meseca temperature tal še vztrajale nad ničlo. Tla so bila večini vlažna. 20. decembra je hribovite predele, Dolenjsko, Kočevsko in Notranjsko prekrila tanka snežna odeja, ki je le na izpostavljenih predelih vztrajala skoraj do konca meseca. Več snežne odeje se je obdržalo le v hribovitih predelih.